

TABORIŠČNIK

Štev. 28., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Torek 28. januarja 1947.

ODBOR ZA ZAŠČITO ČLOVEČANSKIH PRAVIC

NEW YORK. Včeraj je bil izvoljen novi odbor Združenih narodov za človečanske pravice. Za predsednico je bila izbrana gospa Roosevelt, vdova po pokojnem predsedniku Združenih držav. Gospa Rooseveltova se je svoj čas z veliko vnemo zavzela za pravice beguncev in gotovo bo na tem novem položaju njih velika zaščitnica in zagovornica. Za podpredsednika je bil izvoljen kitajski zastopnik Dr. Čang. Glavni tajnik je napovedal, da bo prva naloga novega odbora, da pripravi načrt mednarodnega zakona o zaščiti človečanskih pravic. Ena osnovnih določb novega zakona bo, da načelo državne vrhovnosti (suverenitete) ne sme nasprotovati načelom človečanskih pravic.

JUGOSLOVANSKI KONZUL V NEAPLU UBIT

O INCIDENTU V ČETNIŠKEM TABORIŠČU.

Včeraj smo poročali po objavi BBC o incidentu v četniškem taborišču pri Neaplu. Danes pa prinašamo tozadevno poročilo TANJUGA:

Jugoslovanska delegacija pri zavezniški vojaški komisiji v Italiji je objavila o incidentu posebno poročilo. Vršilec dolžnosti jugoslovanskega konzula v Neaplu Vicko Glumšič in njegov ataše Josip Engel sta hotela obiskati taborišče razseljenih oseb štev. 38 v Neaplu. Ko sta prišla do vhoda v taborišče, ju je tam zadržala četniška taboriščna policija v zavezniških uniformah. Ko so ju četniki prepoznali, so ju začeli pretepavati z železnimi palicami. Največ udarcev sta dobila po glavi, tako da so ju morali z razbitimi glavami prepeljati v bolnico, kjer je Glumšič kmalu podlegel na posledicah zadobljenih ran. Englovo stanje pa je še vedno kritično. Po dobljenih podatkih pade vsa odgovornost za ta incident na zavezniške vojaške oblasti v Italiji. Namestnik jugoslovanskega zunanjega ministra Velimir Velebit je včeraj izjavil, da bo jugoslovanska vlada zahtevala strogo preiskavo in kaznovanje krivcev. Obrnila se bo s posebno noto na britansko vlado.

SKOPLJE. Včeraj se je pred okrožnim sodiščem v Skoplju nadaljevala razprava proti macedonsko-siftarskim teroristom, ki so pripadeli organizaciji "Nacionalne Siftare Demokratik". Glavni obtoženec Kemal Iškender Alin je izjavil, da je bil vedno prepričan, da je sedanja oblast v Jugoslaviji le začasna. Pripadniki tega gibanja so bili mnenja, da je njih organizacija priznana od Angležev in da bodo od njih tudi dobili pomoč v orožju.

BELGRAD. Te dni se vrši v Belgradu Prvi kongres Fizkulturne zveze Jugoslavije. Predsednik Rato Lugović je v svojem poročilu omenil, da v preteklem letu ni bil dosežen popoln uspeh, kar se tiče preloma s preteklostjo. Iz fizikulture je treba radikalno izkoreniniti čudno pojmovanje, da sport ne sme biti povezan s politiko. Vsi stari fizikulturniki se morajo pač vživeti v ta novi duh. Potrebno je najožje sodelovanje fizikulturnih organizacij in narodnih oblasti ter sindikatov.

B O J Z A M I R O V N O P O G O D B O Z N E M Č I J O .

LONDON. Zastopnik Sovjetske zveze je na včerajšnji konferenci zastopnikov zunanjih ministrov v zvezi z nemško mirovno pogodbo predložil posebno spomenico, kjer zahteva v imenu svoje vlade, da se mora takoj osnovati osrednja nemška vlada, ki naj podpiše mirovno pogodbo. Ko bo mirovna pogodba sklenjena, naj se v Moskvi snidejo zastopniki vseh tistih držav, ki so se dejansko borile zoper Nemčijo. Povabljenih naj bi bilo 21 držav.

LONDON. Poljska delegacija je po svojem zastopniku včeraj zahtevala, da se ji v mirovni pogodbi z Nemčijo priznajo sedanje meje na Odri kot končno veljavne. Mirovna pogodba naj se podpiše v Varšavi. Danes bosta svoje stališče podali Jugoslavija in Holandija.

NÜRNBERG. Bavarska je odločno zoper to, da bi se z osrednjo nemško vlado ustanovila kaka centralistična Nemčija. Bavarski vzgojni minister dr. Hundhammer je na nekem zborovanju rekel: "Za Nemčijo zahtevamo demokratsko pravico samoodločbe. Centralizem bi nas vrgel 1000 let nazaj. Centralistična država bi vedno hotela svoje meje razširjati, med tem ko federativna država hoče vedno ostati mirna." - V istem smislu so zastopniki Bavarske že pred tedni govorili.

B O J Z A P O G O D B O Z A V S T R I J O .

LONDON. Na včerajšnji seji je zastopnik Grčije v imenu svoje države obrazložil grška stališče do pogodbe z Avstrijo. Grška vlada stoji na stališču, da je Avstrija odgovorna za vojsko. Zato Grška zahteva od Avstrije reparacije za povzročeno škodo. Med drugim naj bi v pogodbo bila sprejeta določba, da mora Avstrija celih 15 let kupovati tobak od Grčije.

BERLIN. Veliko pozornost je vzbudil članek liberalno-demokratskega glasila "Morgen", ki z ozirom na mirovno konferenco v Londonu govori o Avstriji ter dokazuje, da je Avstrija tudi kriva vojske. List med drugim pravi: "Če na londonski konferenci slišimo avstrijske delegate govoriti in zatrjevati, češ, da Avstrija ni kriva vojske, v tem spoznamo Metternichove učence, ki je tudi znal v kalnem ribariti."

"Dunajčani in cesarski diplomatje bi se naenkrat radi otresli vsake odgovornosti. Svet pa ne sme pozabiti, da so Habsburžani v zgodovini napadalnim nameram svojih brutalnih državnikov z njihovo medeno-sladko ljubeznjivostjo vedno puščali prosto pot."

IZ TABORIŠČA.

REDNI POUK NA SREDNJI ŠOLI se začne jutri dne 29. januarja in sicer dopoldan za višje, popoldan za nižje razrede. - Ravnateljstvo.

POROČILA STA SE danes dopoldne v naši kapeli gospod Dimnik Ivan iz ugledne Žgurjeve družine iz Obrij in gospodična Lampret Ivanka iz znane Lampretove družine iz Vevč. Novoporočencema želimo obilo božjega blagoslova!

MALI OGŁASTI.

RADIO APARAT "KORNYPHON-SUPER" prodam. Hišnik - gledališče zmaga.

= - - =

DROBNE NOVICE.

RIM. De Gasperi ju se še ni posrečilo sestaviti novo vlado. Včeraj se je sešel z glavnim tajnikom komunistične stranke Togliattijem. Po tem sestanku je De Gasperi povedal, da je položaj mnogo bolj jasen. Ta pogovor je bil odločilen. Generalni tajnik krščanske demokracije je izjavil, da bo De Gasperi sestavil vlado samo iz članov krščanske demokracije, če se mu ne posreči sestaviti koalicijsko vlado.

ZARADI SNEGA je v Angliji in Franciji ustavljen promet. Imeli so 23 mraza. V Rimu je zapadlo 50 cm snega, na Gorenjskem 19°.

IZ DOMOVINE

ZLATOVASNIKI MARIBORSKE ŠKOFIJE, ki so svojo zlato mašo obhajali leta 1946, so bili: dr. Josip Hohnjec, prof. mariborskega bogoslovja in bivši dolgoletni poslanec v belgrajski narodni skupščini! Dolgo let je bil tudi predsednik mariborske Prosvetne zveze. - Dr. Ivan Jančič, ki je že od leta 1908 župnik pri sv. Petru v Savinjski dolini; dr. Franc Kruljc, že od leta 1909 nadžupnik v Laškem; - Vogrinec Anton, od leta 1902 župnik v Libeličah. - Dne 16. julija pa je praznoval svoj biserni mašniški jubilej g. Čižek Jožef, častni kanonik in dekan v Jarenini. Ob tem jubileju je bil od svojega škofa imenovan za konsistorijalnega svetnika.

V LJUBLJANI JE UMRL dne 1. novembra znani slovenski slavist in jezikoslovec dr. Joža Glonar. Bil je vseučiliški knjižničar do svoje upokojitve. Spisal je več zgodovinsko-literarnih del, zlasti pa je prevajal iz slovanskih jezikov razna leposlovna dela.

BESEDA AMERISKIH BOJEVNIKOV

Kakor smo poročali, je en del italijanskega tiska v zadnjih mesecih začel sistematično napadati vero, Cerkev in papeža. Zdaj se je oglasila glavna komanda ameriških bivših bojnikov in vojakov ter to gonjo obsodila, ker je taka protiverska hujskarija v nasprotju z demokratskimi načeli, hkrati pa žali tudi vse ameriške vojaške kurate in vojake v Italiji. Dalje je v tej izjavi rečeno:

"Ta gonja nasprotuje načelom, ki so se ameriški vojaki za nje bojevali." V isti izjavi, ki je bila tudi italijanski vladi poslana v vednost, je ugotovljeno: "Ta protiverska gonja škoduje tudi odnosom med Italijo in Združenimi državami. Obsojamo zlorabljanje demokratskih svoboščin in protestiramo, da morejo v Italiji izhajati listi, ki smešijo vsakogar, ki izpolnjuje svoje verske dolžnosti, smeše torej svobodo, ki jo je sam Bog dal ljudem."

CHURCHILLOV SIN ZA SVETOVNO VLADO

Med tem, ko se bivši britanski ministrski predsednik poteguje za to, da bi se v Evropi ustanovile Združene evropske države, je pa njegov sin Randolf imel v Ameriki predavanja, na katerih je zagovarjal misel enotne svetovne države. Kakor sporočajo iz Amerike, je dne 3. decembra tako predavanje imel v mestu St. Luis. V tem predavanju je dejal, da bi svet dosegel mir, ko bi bilo mogoče ustanoviti osrednjo svetovno vlado. Toda za to misel Rusija nima smisla. Zato je pozival Ameriko in Anglijo, naj se v ta namen združita. Njima se bodo priključile tudi druge države, ki leže v območju anglo-ameriškega vpliva. "Če že ne moremo zediniti vsega sveta, ga zedinimo vsaj tri četrtine!" je zaklical mladi Churchill, ki je nato nadaljeval: "Zunanja politika, ki ustreza edinole ruskim zahtevam, je brez pomena, ker se z njo ne da nič ustvariti. Naša dolžnost pa je, da organiziramo svoboden svet, ki bo tako bogat, silen in srečen, da bo prišel čas, ko si bodo tudi Rusi zaželeli biti združeni s tem svetom. Glavni pogoj za ohranitev in ustvarjanje svetovnega miru pa je atomska bomba, ki jo ima Amerika. Upam, da Združene države ne bodo razkrile skrivnosti atomske bombe. Odkriti to skrivnost, bi pomenilo toliko kakor norcu dati nož v roke. Združeni narodi bi danes mogli preprečiti manjše vojske. Otroško pa bi bilo misliti, da bi Združeni narodi mogli preprečiti kako veliko vojsko, dokler še velja veto pravica. Nürnberški proces je rodil mnogo škodljivih neumnosti, ko je nekaterim lahko miselnežem dal upanje, češ da je za preprečenje nove vojske bilo vendarle nekaj storjenega. In je kljub temu resnica, da ni bilo v tej smeri prav nič storjeno. Edino pravilo, ki ga je ta proces menda potrdil, je to, da bodo poslej pobešeni politični in vojaški voditelji tiste države ali tistih držav, ki bi vojsko izgubile..."

MONTGOMERY V MOSKVI

Montgomery se je vrnil iz Moskve, kjer je bil res slovesno sprejet. Listi zdaj prinašajo popise tistih sprejemov. Gotovo bo zanimivo, če nekaj malega iz tistih poročil tudi mi svojim bralcem ponudimo:

Ko je Stalin na Kremlju v slovesno okrašeni Katarinski dvorani Montgomery-ju priredil poslovilni banket, so tudi fotografi imeli dosti dela. Dvakrat so posneli Montgomery-ja v družbi Stalina, Molotova in Vaziljevskega. Na eni sliki je Montgomery bil ogrnjen v ruski generalni plašč, na drugi pa je bil oblečen v britansko gala-uniformo. Med sijajnimi uniformami so bili dva britanska diplomata skupaj z Molotovim in Višinskim edini civilisti. Montgomery je sedel na Stalinovi desnici. S pomočjo tolmača sta oba skoro neprestano govorila. Molotov je imel celo vrsto zelo prijateljskih in šaljevih zdravic. Vendar pa vsi naglašajo, da niso mnogo pili, ker je Montgomery abstinent. Ko je Molotov spregovoril svojo zdravico v čast in zdravje vsakega angleškega gosta posebej, je nazadnje nazdravil britanski vojski in dejal: "Čeprav je zastopnik britanske armade naš gost, se hočem držati angleške tradicije, ki meni ni neznana, in bom najprej pil na zdravje najvišje angleške oborožene vrste. Maršal Montgomery mi zato ne bo zameril, če dvigam svoj kozarec najprej na blagor in razvoj britanskega broštva".

Po banketu je Stalin svojega angleškega gosta povabil v svoj zasebni kino v Kremlju, da bi videl nekaj prav zanimivih filmov. Montgomery pa je povabilo odklonil, češ da ima navado zgodaj hoditi spat in da mora jutri na vse zgodaj že odpotovati. Ob slovesu na letališču je Montgomery maršalu Vaziljevskemu prijazno stisnil roko in mu rekel: "Zdaj sva stara prijatelja." Podobno je dejal tudi oklepnemu maršalu Ribalku.

Zlasti je zanimalo darilo, ki ga je bil maršal Vaziljevski ob začetku slavnostnega obeda na Kremlju izročil britanskemu gostu. Podaril mu je 35 cm visoko kazaško kučmo iz sive perzijske kožuha, z zlatom vezano in z rdečim suknenim vložkom, kakršno nosijo sovjetski generali in kokršne so nosili tudi carski generali. Poleg te kučme mu je podaril še generalski plašč, o katerem je poročal list "Exchange Telegraph", da je podložen z najbolj dragoceno soboljevino in da ga strokovnjaki cenijo na 2000 do 3000 funtov šterlingov. Pozneje je agencija United Press to popravila, da plašč ni podložen s soboljevino, marveč z veveričjimi kožicami. Naj že bo tako ali drugače - pravijo listi - gotovo je zdaj le to, da bodo poslej ruski kožuhi in kazaške kučme na Angleškem postali nad vse moderni. Listi izrekajo zdaj željo, da bi se zdaj tudi diplomati začeli vzgledovati po Montgomery-ju in Vaziljevskem. Če ju bodo že začeli posnemati, saj ni treba izmenjavati ravno dragocenih kožuhov in kučem. - Tak odmev je imel ta obisk v angleškem in ameriškem tisku.

KATOLIČANI NA KITAJSKEM IN V INDIJI

V novi kitajski ustavodajalni skupščini sedi tudi 16 katoličanov. Njihov vpliv je tako velik, da je v novo kitajsko ustavo bil sprejet člen, v katerem je izrečeno načelo, da morajo za podlago vsega socialnega programa biti okrožnice zadnjih papežev.

V ustavodajalno skupščino Indije pa je bil izvoljen jezuitski pater, ki je profesor na Lojolanski univerzi v Madrasu. Naloga te skupščine je izdelati ustavo za svobodno Indijo.

PRODAM manjšo diatonično harmo-
niko ali tudi zamenjam za ensko -
vredno klavijsko harmoniko. Bar. 48/1.
MOŠKE ŠKORNJE, rabljene, št. 42
poceni prodam. Bar. 3/64 a.

KDOR JE IZGUBIL ŽEPNI NOŽ, ga
lahko dobi v naši upravi.
NAJENNA JE BILA v pralnici bar.
9.: ženska srajca, brisača, volnen
šal. Dobi se v baraki 9/16.